

Landelijke instrumenten van het project Dieren in Rampen en Crises

Sabine Zwiers
Ruud Houdijk

Wat willen we bereiken?

- Professionele dierenhulporganisaties
- Integratie dierenhulp in crisisbeheersing
- Samenwerking tussen dierenhulp en crisisbeheersing

Bij welke crisistypen werken we samen?

Overstroming

Extreme
weersomstandigheden

Brand
in gebouw

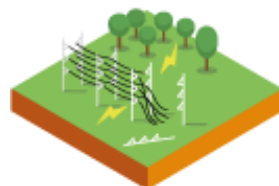
Natuurbrand

Dierziekte,
Infectieziekte

CBRNe-incident

Uitval
nutsvoorziening

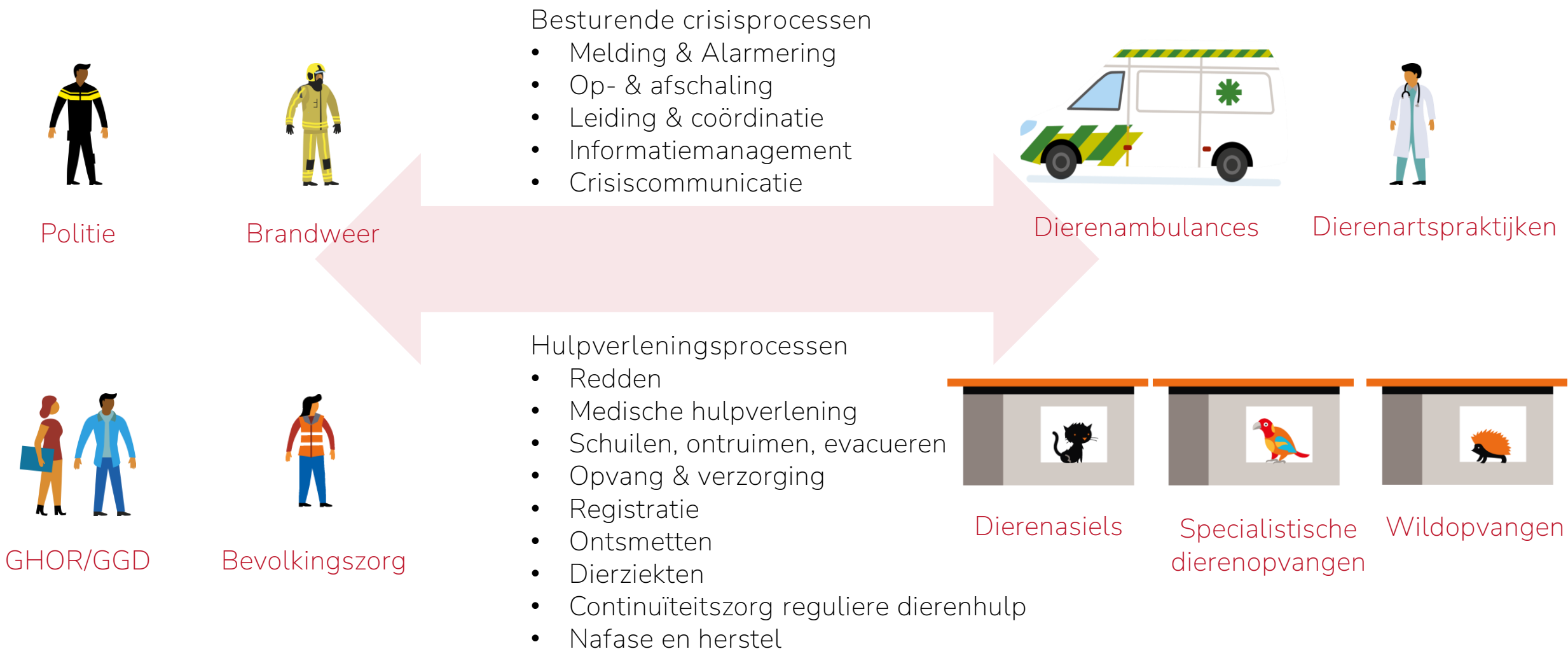
Aardbeving,
Instorting

Transport-
ongeval

...en nog veel meer,
gekend en ongekend

Waaraan werken we samen?

Samen voorbereid op dierenhulp bij rampen en crises

= Klik voor meer informatie

Regionale
implementatiestappen

1 - Bewust worden

We zijn ons samen bewust dat we onze samenwerking moeten ontwikkelen

Criteria voor de coördinerende dierenhulporganisaties

2 - Interacteren

We kennen elkaar en weten elkaar te vinden als we elkaar nodig hebben

Voorbeeldscenario's voor kennismaking

3 - Weten

We hebben inzicht in elkaars taken en bevoegdheden en we hebben uitgesproken wat we aan elkaar hebben

Basistrainingen rampen en crises voor dierenhulpverleners

Informatiekaarten dierenhulp bij **verschillende crisistypen** voor veiligheidsregio's

Netwerkkartaat crisisbeheersing en dierenhulp

4 - Vastleggen

We hebben samen afspraken vastgelegd over de samenwerking bij een ramp of crisis

Modelovereenkomst tussen veiligheidsregio en dierenhulp

Kwaliteitsladder met voorbeeld gezamenlijk activiteitenplan

5 - Voorbereiden

We ontwikkelen onze organisaties om voorbereid te zijn op dierenhulp bij rampen

Opschaling en crisisorganisatie dierenhulp

Model-crisisplan dierenhulp
Taakkaarten voor crisisrollen
Schema opvang & verzorging dieren
Red je dier bij een ramp & noodpakket

6 - Bekwamen

We hebben dierenhulp bij rampen opgenomen in Opleiden, Trainen en Oefenen

Voorbeeld **activiteitenplan** Opleiden, Trainen en Oefenen

7 - Leren

We leren van inzetten en oefeningen en passen hierop onze samenwerking aan

8 - Transparant groeien

We zijn transparant over onze samenwerking en hebben een gezamenlijke visie hoe we daarop toetsbaar zijn

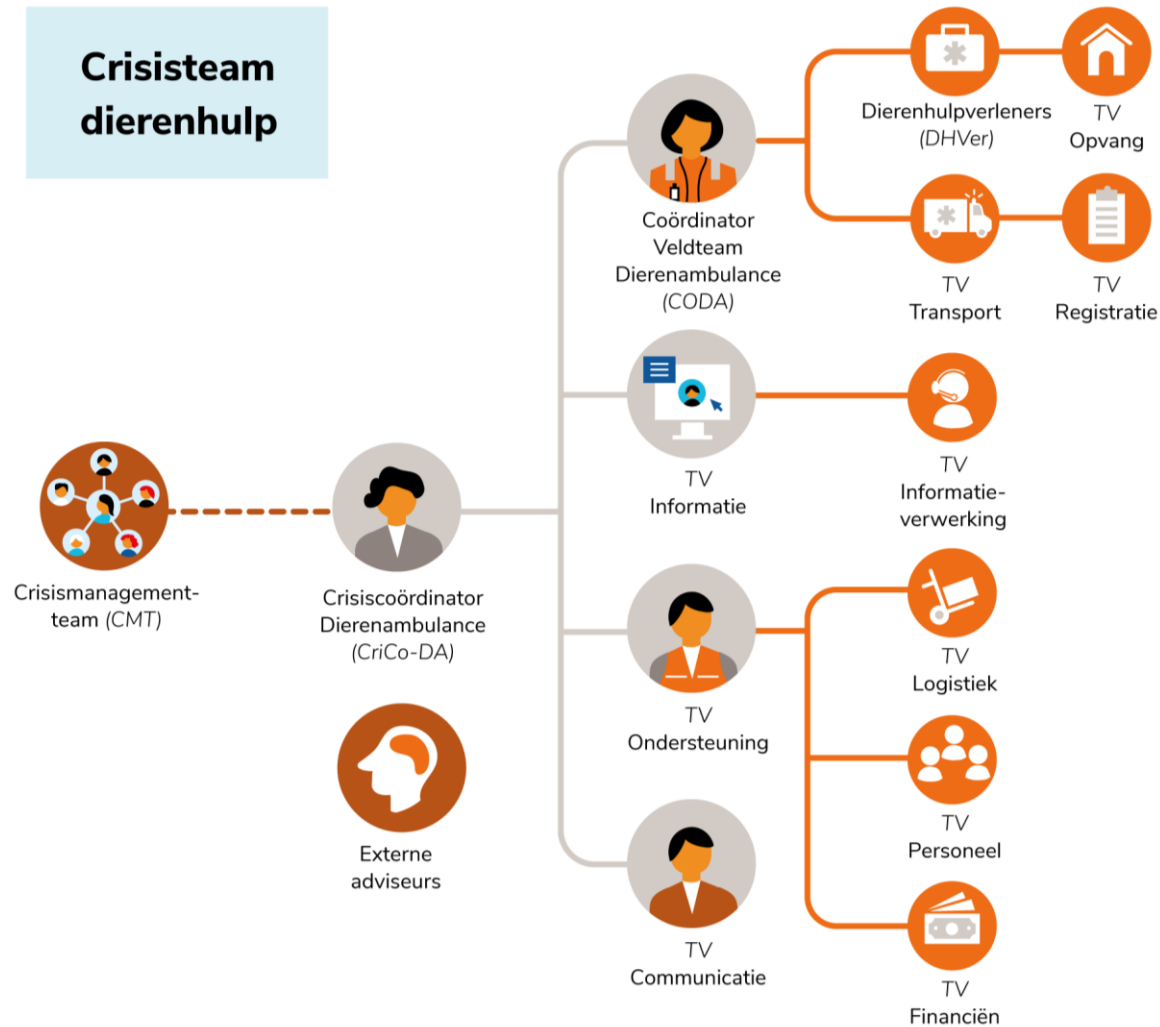
Landelijke instrumenten ter ondersteuning

Crisisorganisatie dierenhulp: criteria voor CDHO

Inrichting CDHO crisisorganisatie				
Leiding & coördinatie	Melding & alarmering	Op- en afschaling	Informatiemanagement	Crisiscommunicatie
				
Wat wordt gevraagd De CDHO heeft een crisisorganisatie met crisisfunctionarissen die de inzet organiseren en uitvoeren bij een ramp of crises.	De CDHO heeft een proces om meldingen aan te nemen en om de eigen crisisfunctionarissen en andere diensten te mobiliseren.	De CDHO heeft een besluitvormingsproces om de crisisorganisatie op te schalen en weer af te schalen voor specifieke soorten rampen en crises.	De CDHO heeft een procedure voor het verzamelen, analyseren, filteren en delen van crisisinformatie binnen de eigen organisatie en met/tussen andere diensten.	De CDHO heeft een procedure voor de eigen crisiscommunicatie en de bijdrage aan risico- en crisiscommunicatie naar media & burgers door het 'bevoegd gezag'.
Wat betekent het in de praktijk • Crisisteam aanwezig • Beschrijving van rollen en taken (taakkaarten) en hoe crisisteamleden met elkaar werken • Besluitvormingsprocedure: wie beslist waarover op moment van mobilisatie • Samenwerking met crisisfunctionarissen van andere organisaties	• 24/7 bereikbaar • Inzet mobiliseren • Afspraken met de VR over manier van oproepen en informatie delen • Meldkamer/ medewerkers getraind wat te doen bij een melding • Interne procedure voor mobilisatie crisisteam (hoe, binnen welke tijd reageren en aanwezig zijn) • Procedure voor alarmeren/ mobilisatie van andere DHO's in de eigen regio en zo nodig daarbuiten	• Procedure voor inzetcapaciteit (welke functies nodig, hoeveel ambulances en mensen, back-up team) • Afspraken met VR over op- en afschaling • Criteria voor inzet bij specifieke rampen (gebruik beschermende kleding en inzet materialen) • Procedure voor inzet DHO's buiten de eigen regio	• Procedure voor informatieverzameling en analyse van informatie • Checklist welke informatie essentieel is voor crisisteam • Afspraken met VR over informatiedeling • Interne procedure voor informatiedeling	• Evt. risico-communicatie over voorbereid zijn met (huis)dieren • Procedure voor woordvoering en omgaan met telefoontjes media, diereigenaren, enz) • Afspraken met crisiscommunicatie van de VR • Standaardinformatie over de inzet van het crisisteam

Crisisteam CDHO

Professionele dierenhulpverleners

OTO (opleiden, trainen, oefenen)

❑ OTO-plan

- ❑ 2 basistrainingen (met Good Work):
 - E-learning crisisbeheersing
 - Simulatietraining CriCo en CODA

❑ Oefeningen – 15 mei VRG

	DHV 1 Basisdierenhulpverlener	DHV 2 Dierenhulpverlener die eerste coördinatie kan verzorgen	DHV 3 Taakverantwoordelijke crisisproces	DHV 4 CODA en CriCo
Ervaring	Minimaal 1 jaar actuele relevante praktijkervaring bij een dierenambulance	Minimaal 2 jaar actuele praktijkervaring in het veld bij een dierenambulance	Minimaal 2 jaar actuele relevante praktijkervaring bij een dierenambulance	Minimaal 2 jaar actuele ervaring in een coördinerende rol bij een dierenambulance
Taken	• Basistaken onder toezicht, bijvoorbeeld als (taakverantwoordelijke informatieverwerking of logistiek)	• Zijn DHV'er in het veld • Eventueel aanspreekpunt tot CODA arriveert • Zelfstandig helpen met stabiliseren/vervoeren en opvangen van dieren	• Alle Taakverantwoordelijken voor een specifiek deelproces bij een respons (informatie, communicatie, ondersteuning)	• CriCo: Voorzitter van het crisisteam, overziet de hele operatie, werkt vanuit de dierenambulance, CODA: Leidt het team op de plaats van het incident.
	• Basis cursus Dierenambulance (of gelijkwaardige interne opleiding). • Basis cursus crisisbeheersing (e-learning)			

Good Work Personnel Development

Module 1: Het stelsel van crisisbeheersing

BEGIN

In deze module leer je hoe crisismanagement en crisisbeheersing in Nederland zijn geregeld. Je ontdekt hoe de veiligheidsregio werkt en welke soorten crises er zijn.

We leggen uit wat de GRIP-structuur is en hoe een crisis kan worden opgeschaald. Je leert ook welke rollen er zijn in een crisisteam, wie welke bevoegdheden heeft en welke rol dierenhulpverlening speelt. Daarnaast kijken we naar belangrijke crisisprocessen:

Opschaling dierenhulp

5 werkniveaus
4 opschalingsniveaus

- 0. Dagelijkse praktijk
- 1. CODA
- 2. Crisisteam
- 3. Bovenregionaal
- 4. Landelijk

Instrumenten voor veiligheidsregio's

LCMS Informatiekaarten

Informatiekaart dierenhulp Overstroming/hoog water

Je hebt te maken met een incident waarbij er sprake is van (naderende) hoge waterstanden of een overstroming. Bereid inwoners voor op (tijdelijke) evacuatie met hun huisdier. Bereid voor op het redden van mensen en dieren, die zich niet tijdig in veiligheid hebben kunnen brengen uit een overstroomd gebied.

Veiligheid

- ☐ Hou rekening met spontane burgerinitiatieven rondom redden van dieren.
- ☐ Hou er rekening mee dat mensen - met gevaar voor eigen leven - dieren willen redden.
- ☐ Zorg voor heldere communicatie tussen hulpdiensten en inwoners om chaotische situaties en ongecontroleerde pogingen tot dierenredding te voorkomen.
- ☐ Laat de politie het gebied afzetten om het gevaar voor mens en dier te beperken. Dieren kunnen zwemmen, weggrennen of afdrijven, waardoor het effectgebied groter is.
- ☐ Zorg voor mogelijkheden voor dieren om naar hoger gelegen vluchtplekken te vluchten. Zet deze plekken af, zodat dieren er kunnen rusten en niet in aanraking komen met

VEILIGHEIDSGRIP
OPERATIONELE
OMGEVENING
14.08 - 11.09.2021

GRIP 0 - 26-NETWERKOVERZICHT | CONTACT EN CAPABILITIES / DIENEN

Toon algemene gegevens

DIENSTOORTSEN

- Dierenhulporganisaties richten zich op **huidsdieren** en **in het wild levende dieren**. Op basis van contracten met gemeenten en anneringen van provincies kunnen ze worden ingezet.
- Hobbydieren vallen officieel onder landbouwhuidsdieren. In de praktijk helpen dierenambulances ook (kleine) hobbydieren, zoals van kinderboerderijen. Hiervoor is vaak wel speciale toestemming nodig.
- Landbouwhuidsdieren vallen niet onder de verantwoordelijkheid van dierenambulances of opvang. Coördinatie van deze hulp ligt bij Land- en Tuinbouworganisatie (LTO) Nederland. De basis is de [wet op de landbouw](#) van het ministerie van VWS.

DIENSTOORTSEN

Dierenhulpverleners kunnen de volgende hulp bieden:

- Coördinatie en registratie van inzet en opvang.
- Beveiligen, vervoeren en opvangen van huisdieren en in het wild levende dieren.
- Overnemen van gezonde dieren van hulpverleners, stabiliseren, ter plekke opvangen, vervoeren naar een dierenarts of opvang.
- Met brandweer of politie achtergebleven dieren weghalen of tijdelijk verzorgen.
- Registratie van gezonde huisdieren.
- Ondersteunen bij evacuatie van mensen met dieren. Helpen met benodigde materialen, vervoeren en opvangen in bestaande of tijdelijke opvang.
- Ondersteuning bij opvang van mens en dier samen voorbeeld opvang Dekkers met huisdieren via [LTO Land- en Tuinbouw](#).
- Tijdelijk bewaren van levende huisdieren en eigenaren ondersteunen bij afhaal of logeerder contact.
- Advies over specifieke diersoorten.
- Ondersteuning bij crisiscommunicatie over dieren.

DIENSTOORTSEN

Voor diersoorten bij landbouwhuidsdieren gelden specifieke protocollen. De uitvoering ligt bij de [Landbouwkampioen](#) en [Wetlandbouw](#) (NWW). Dierenhulporganisaties worden wel ingezet bij de voeging. De inzet wordt per gemeente en veiligheidsregio.

REGIONALE DIENSTOORTSEN

In opdracht van de Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit loopt een traject om landelijke, uniforme richtlijnen en afspraken op te stellen voor dierenhulp bij rampen en crises. [Stichting Dieren in Rampen](#) wordt de uit in samenwerking met de veiligheidsregio's Groningen en Amsterdam-Amstelland.

Dierenhulp van onder Breukelen. Een coördinerende dierenhulporganisatie (meestal dierenambulances) organiseert deze hulp. Daarvoor zijn zij 24/7 bereikbaar en coördineren de hele dierenhulpketen: vangst, vervoer, medische hulp, opvang, vervoer naar eigenaar of uitsetten in het wild. Bij grote incidenten kunnen zij een groot team inzetten. Op verzoek van een officier van dienst Brandweer of Beveiligingsregio kan de medische dierenhulporganisatie alarmen. Deze formatie indien nodig het crisisplan. Samen met de veiligheidsregio's en dierenhulporganisaties contracten over de inzet van dierenhulp:

- Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland: Dierenambulances Amsterdam
- Veiligheidsregio Gelderland Zuid: Dierenambulances Nijmegen
- Veiligheidsregio Zuid-Limburg: Dierenambulances Limburg Zuid

De komende jaren wordt ook in de overige regio's ingezet op het afsluiten van contracten voor dierenhulp.

BOVENREGIONALE EN LANDELIJKE DIENSTOORTSEN

Kan de coördinerende dierenhulporganisatie de hulp in een veiligheidsregio niet (alleen) aan of is er sprake van een bovenregionale of landelijke ramp of crisis, dan ondersteunt of neemt Stichting Dieren in Rampen de coördinatie over.

Stichting Dieren in Rampen

Stichting Dieren in Rampen coördineert de samenwerking tussen de verschillende overkoepelende dierenhulporganisaties in Nederland (Dierenbescherming, DierenLust, Federatie Dierenambulances Nederland (FDN) en de Nederlandse Federatie van Dierenhulporganisaties (NFDG)) voor hulp aan dieren bij rampen en crises.

Contactgegevens

Bezoekadres	Landelijke medische Dierenbescherming, Opentrouw 1 B, 1523VJ Almere
Internetadres	www.diereninrampen.nl
E-mailadres	info@diereninrampen.nl
Telefoon	06 27470028

PLANDELIJKE DIENSTOORTSEN EN DIENSTOORTSEN

Netwerkaart crisisbeveiliging en dierenhulp

Opvang & verzorging van mensen met huisdieren

Informatiekaarten (wordt nog aangevuld met documenten/informatiekaarten)

Voor onderstaande scenario's zijn informatiekaarten opgesteld met daarin handreikingen en speciale aandachtspunten voor hulpverleners over dierenhulp tijdens een ramp of crisis:

- Overstroming / hoog water
- Grote branden in woonwijken
- Inroeping van gisvallen
- Landelijk landbouwincident
- Natuurbrand in woonsituatie
- Chemische vernieling van dieren

Netwerkaart crisisbeveiliging en dierenhulp (nog in concept)

In deze netwerkaart zijn alle netwerkpartijen voor dierenhulp in kaart gebracht (algemene leden, dierenhulporganisaties, natuurbescherming, vervoersector en de bewaking).

Opvang & verzorging van mensen met huisdieren

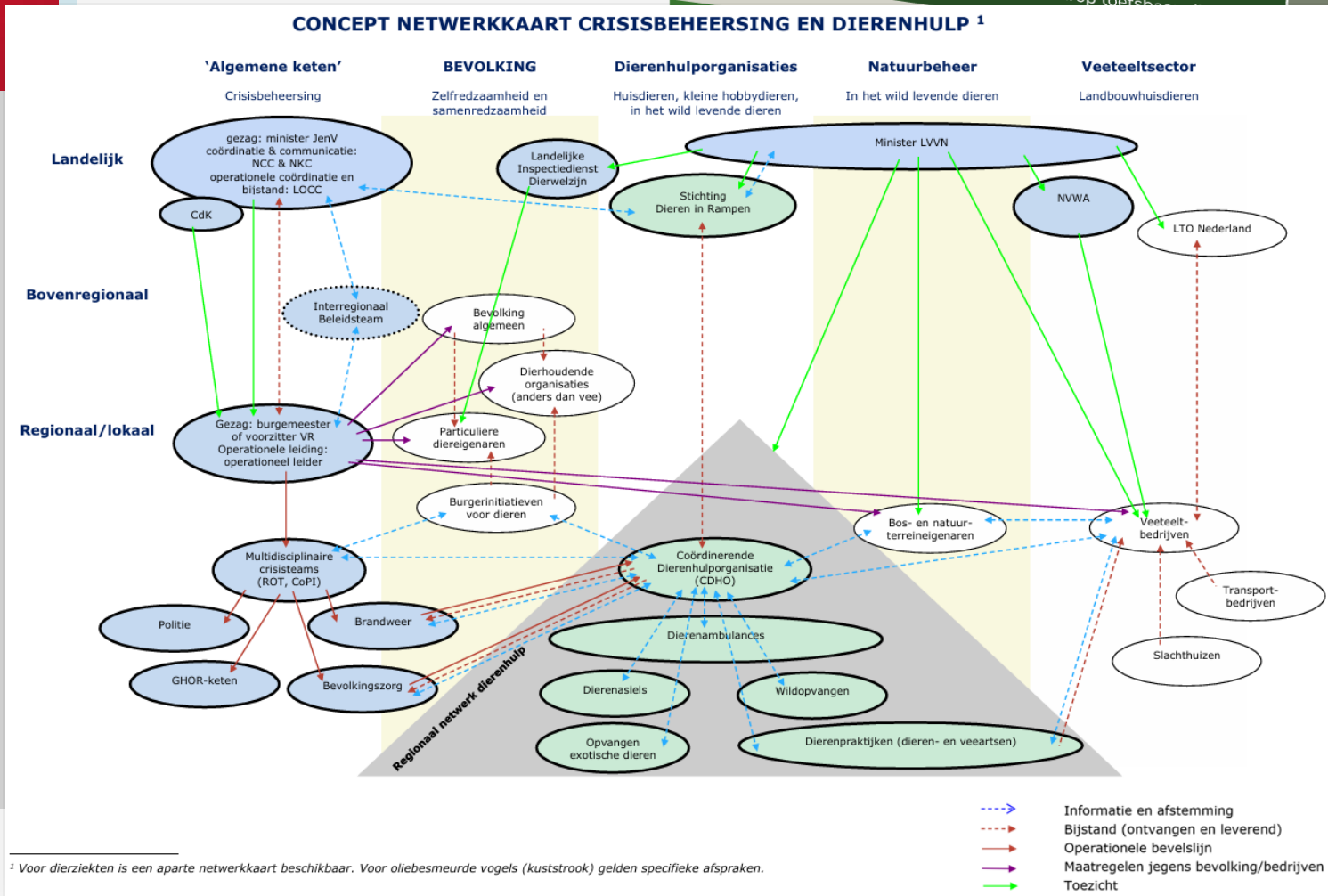
Het proces Opvang & verzorging is niet in het begin van het proces. Het document biedt veiligheidsregio's het instrument op hoofdlijnen over de opvang van opvang en verzorging van mensen met huisdieren bij rampen en crises. Denk hierbij aan acute situaties (slachten, moord) bij direct geweld, acute vernieling of slachten (meer tijd is gegeven voor de opvang van dieren).

Landelijke instrumenten ter ondersteuning

Instrumenten voor veiligheidsregio's

Netwerkkarta

8 - Transparant groeien

We zijn transparant over onze samenwerking en hebben een gezamenlijke visie hoe we daarop toetsen

plan
efenen

crisisplan dierenhulp
arten voor crisisrollen
a opvang & verzorging dieren
dier bij een ramp & noodpakket

aliteitsladder met voorbeeld
amenlijk activiteitenplan

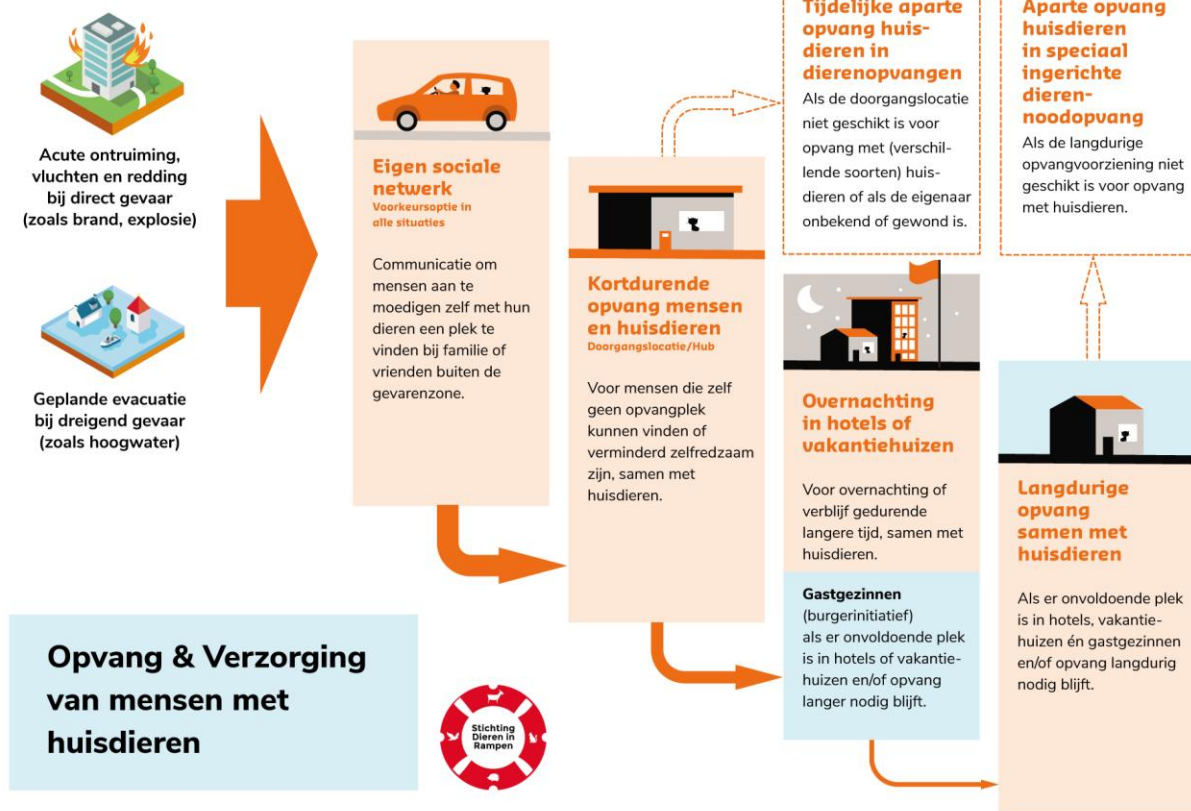
Netwerkkarta
crisisbeheersing
en dierenhulp

enten ter ondersteuning

Instrumenten voor veiligheidsregio's

Opvang & Verzorging

8 - Transparant groeien

We zijn transparant over onze samenwerking en hebben een gezamenlijke visie hoe we daarop toetsbaar zijn

7 - Leren

We leren van inzetten en oefeningen en passen hierop onze samenwerking aan

Voorbeeld activiteitenplan
opleiden, Trainen en Oefenen

Model-crisisplan dierenhulp
Model-crisisplan voor crisisbronnen
Schema opvang & verzorging dieren
Redje hulp bij rampen

Kwaliteitsladder met voorbeeld
gezamenlijk activiteitenplan

Informatiekaarten dierenhulp
bij verschillende crisistypen
voor veiligheidsregio's

Netwerkkartaal
crisisbeheersing
en dierenhulp

Landelijke instrumenten ter ondersteuning

Instrumenten voor veiligheidsregio's

Risico- communicatie

Red je dier bij een ramp

Net als mensen kunnen ook huisdieren getroffen worden door een ramp of crisis. Het is goed om je bewust te zijn van de risico's en de voorbereidingen die getroffen kunnen worden. Praat met de mensen om je heen wat jullie kunnen doen om er voor te zorgen dat iedereen veilig is, dus ook je huisdieren. Stel een noodpakket samen, dat is vrij eenvoudig. En denk aan de volgende vier stappen. Voorbereid zijn geeft een veilig en zeker gevoel. Voor jezelf en je dierbaren.

Opvangplek

Zorg voor een opvangplek voor jou en je dier. Bespreek van tevoren met familie en vrienden of je bij hen terecht kan.

Identificatie

Zorg dat je dier geïdentificeerd kan worden, het liefst door middel van een chip. Zorg daarbij dat de registratie klopt en je dier op jouw naam en adres staat ingeschreven.

Vaccinaties

Zorg dat je dier goed gevaccineerd is en stop (een kopie van) het vaccinatieboekje in je noodpakket.

Vervoer

Denk na over hoe je je dier kan vervoeren en wie je kan helpen. Gebruik je een reismand? Zorg ervoor dat je huisdier daaraan gewend is.

Noodpakket voor je huisdier

Met een noodpakket ben je goed voorbereid op rampen, calamiteiten of noodsituaties. Denk daarbij ook aan je huisdieren. Een noodpakket samenstellen is makkelijk. De meeste spullen heb je waarschijnlijk al in huis.

- 1 Water, drinkbakje
- 2 Eten, etensbakje
- 3 Medicijnen van je dier
- 4 (Kopie van) Dierenpaspoort
- 5 (Kopie van) Dierenvaccinatieboekje
- 6 Foto van jou met je huisdier
- 7 Deken, knuffel, kauwspeltjes
- 8 Reismand, halsband, lijn, muilkorf, poepzakjes, vulling voor kooien, schoonmaakdoekjes

8 - Transparant groeien

We zijn transparant over onze samenwerking en hebben een gezamenlijke visie hoe we daarop toetsbaar zijn

7 - Leren

We leren van inzetten en oefeningen en passen hierop onze samenwerking aan

beeld activiteitenplan
den, Trainen en Oefenen

- 1 Model-crisisplan dierenhulp
- 2 Taakkaarten voor crisistypen
- 3 Samen opvang & verzorging
- 4 Red je dier bij een ramp & noodpakket

5 Kwaliteitsladder met voorbeeld
gezamenlijk activiteitenplan

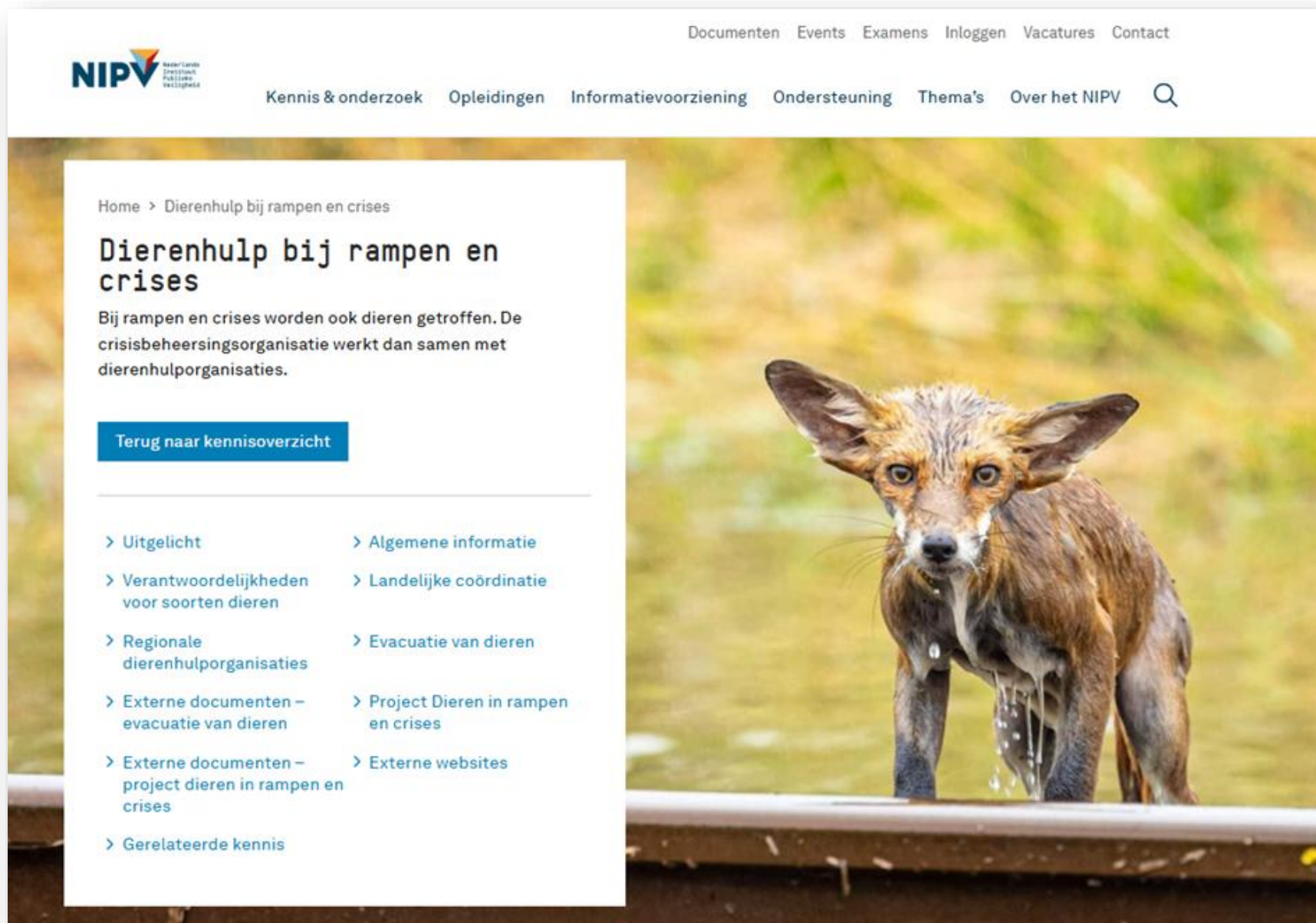
6 Informatiekaarten dierenhulp
verschillende crisistypen
veiligheidsregio's

7 Netwerkaart
crisisbeheersing
en dierenhulp

Landelijke instrumenten ter ondersteuning

Kennis- pagina NIPV

<https://nipv.nl/onderzoek/dierenhulp-bij-rampen-en-crises/>

Instrumenten samenwerking Veiligheidsregio en CDHO

- ☐ Groeimodel kwaliteitsladder met activiteiten
- ☐ Voorbeeldscenario's
- ☐ Modelovereenkomst samenwerking CDHO-VR

Waar kan je alles vinden?

www.diereninrampen.nl

Samen sterk voor dieren in nood tijdens rampen

Zorg voor je huisdier in noodsituaties